

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТОВАРОЗНАВСТВО НА РИНКУ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ»

Лектор курсу			Капелюшна Тетяна Вікторівна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: ptbd_dut@ukr.net ; сторінка курсу в Moodle – http://dl.dut.edu.ua/course/enrol.php?id=326	
Галузь знань			07 «Управління та адміністрування»		Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність			076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»		Семестр		2	
Освітня програма			«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»		Тип дисципліни		Обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	4	120	18	-	36	-	66	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Основи підприємництва, маркетинг
Освітні компоненти для яких є базовою	Організація торгівлі, державне та технічне регулювання торгівлі, інформаційні системи і технології в підприємстві та торгівлі, інтернет-торгівля, логістика, виробнича практика
Мета курсу:	опанувати науково-теоретичні засади товарознавства та споживчі властивості товарів та послуг, що зумовлюють їх споживчу цінність і здатність задовольняти потреби споживача задля застосування набутих знань для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній діяльності.

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.	СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності. СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. ПРН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
--

ПРН5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1.			
Основи товарознавства на ринку товарів			
Тема 1. Теоретично-методичні основи товарознавства Знати: основні етапи розвитку товарознавства; основні завдання, принципи, методи пізнання в товарознавстві Вміти: використовувати теоретичні, емпіричні, практичні методи товарознавчих досліджень Формування компетенцій: ЗК1, ЗК2, ЗК10, СК1, СК5, СК9 Результати навчання: ПРН1, ПРН11, ПРН15 Рекомендовані джерела: 1, 3, 4	Лекція 1	4,5	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 1		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, обговорення ситуаційного завдання
	Практичне заняття 2		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, обговорення ситуаційного завдання
Тема 2. Класифікація та асортимент товарів Знати: товарознавчу класифікацію товарів; класифікацію асортименту товарів; класифікацію потреб; групи, різновиди асортименту товарів; показники асортименту; принципи формування асортименту Вміти: класифікувати товари, асортимент товарів; розраховувати показники асортименту; формувати, сучасний асортимент товарів Формування компетенцій: ЗК1, ЗК2, ЗК10, СК1, СК9 Результати навчання: ПРН1, ПРН11 Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 5, 9, 14, 16, 17	Лекція 2	5,0	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 3		Усне опитування, вирішення ситуаційного завдання
	Практичне заняття 4		Експрес-опитування, кейси, вирішення завдань
Тема 3. Кодування товарів Знати: сутність та призначення кодування товарів; методи кодування товарів; систему кодування товарів; штрихове кодування товарів Вміти: користуватися системою штрихового кодування товарів Формування компетенцій: ЗК1, ЗК2, ЗК10, СК1, СК2, СК9 Результати навчання: ПРН1, ПРН2, ПРН11 Рекомендовані джерела: 1, 2, 5, 12, 16, 17	Лекція 3	4,5	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 5		Навчальна дискусія, вирішення практичних завдань
	Практичне заняття 6		
Тема 4. Властивості та якість товарів Знати: сутність поняття «якість»; систему загальних показників	Лекція 4	4,5	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів

<p>якості товарів, методи оцінки якості товарів, фактори, що впливають на якість; категорії «доброякісність» товарів та «недоброякісність», сутність еталонного товару; функціональні властивості товарів</p> <p>Вміти: здійснювати визначення сорту товарів (бальне та органічне); визначати рівень якості товарів</p> <p>Формування компетенцій: ЗК1, ЗК2, ЗК10, СК1, СК5, СК9</p> <p>Результати навчання: ПРН1, ПРН11, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1,7, 10, 12,14, 15</p>	Практичне заняття 7		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
	Практичне заняття 8		
<p>Тема 5. Ідентифікація та фальсифікація товарів</p> <p>Знати: загальні відомості про ідентифікацію товарів; види та засоби фальсифікації товарів; способи захисту продукції від фальсифікації</p> <p>Вміти: здійснювати ідентифікацію товарів на предмет усунення питань щодо фальсифікації та використовувати способи захисту продукції</p> <p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК6, СК2, СК5</p> <p>Результати навчання: ПРН2, ПРН5, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 6, 7, 11, 13</p>	Лекція 5	4,5	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 9		Обговорення ситуаційного завдання. Вирішення практичних завдань
	Практичне заняття 10		Усне опитування, вирішення практичних завдань
<p>Тема 6. Основи експертизи товарів</p> <p>Знати: мету і завдання експертизи товарів; об'єкти та суб'єкти товарознавчої експертизи; види експертизи</p> <p>Вміти: використовувати інформаційно-документальні засоби щодо експертизи товарів</p> <p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК10, СК1, СК2, СК5, СК9</p> <p>Результати навчання: ПРН2, ПРН11, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 6, 7, 12,</p>	Лекція 6	4,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 11		Усне опитування, тестування. Вирішення практичних завдань
	Практичне заняття 12		Експрес-опитування студентів, вирішення практичних завдань
<p>Тема 7. Пакування та зберігання товарів</p> <p>Знати: фактори впливу на якість товару під час зберігання; показники збереження товарів; режими зберігання класифікацію товарів за термінами придатності; методи зберігання товарів</p> <p>Вміти: забезпечувати зберігання товарів під час товароруку згідно правил</p> <p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК10, СК2, СК9</p> <p>Результати навчання: ПРН2, ПРН11</p> <p>Рекомендовані джерела: 1,7,8,10,12</p>	Лекція 7	4,5	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 13		Усне опитування. Вирішення практичних завдань
	Практичне заняття 14		Усне опитування. Вирішення практичних завдань
		15*	Проведення МКР 1
<p>Тема 1. Теоретично-методичні основи товарознавства</p> <p>Тема 2. Класифікація та асортимент товарів</p> <p>Тема 3. Кодування товарів</p> <p>Тема 4. Властивості та якість товарів</p> <p>Тема 5. Ідентифікація та фальсифікація товарів</p> <p>Тема 6. Основи експертизи товарів</p>	Самостійна робота		<p>Завдання сучасного товарознавства</p> <p>Загальне уявлення про товарознавство, методи пізнання корисності товарів.</p> <p>Товарознавство як наукова дисципліна.</p> <p>Місце товарознавства в системі наукових знань, зв'язок товарознавства з іншими науками.</p>

<p>Тема 7. <i>Пакування та зберігання товарів</i></p>			<p>Принципи товарознавства: безпека, ефективність, сумісність, взаємозамінність, систематизація. Теоретичні, емпіричні, практичні товарознавчі методи дослідження Матеріальна форма товарів. Класифікація асортименту товарів. Групи, підгрупи, види, різновиди асортименту споживчих товарів. Соціально-економічне значення товарного асортименту. Оптимальний асортимент товарів. Асортиментна концепція й принципи формування сучасного асортименту товарів. Фактори формування асортименту товарів. Технічний рівень виробів. Методи оцінки якості. Значення підвищення якості продукції. Фактори, що визначають якість товарів. Класифікація показників якості. Абсолютний рівень якості. Відносний рівень якості. Оптимальний рівень якості. Фактори, що визначають якість товарів. Дефекти товарів. Види дефектів за походженням, за розмірами та місцем розміщення, за можливістю усунення. Бальна та органічна система визначення сорту виробів. Еталонні товари. Зміна якості товарів під час зберігання. Процеси, що відбуваються в товарах при зберіганні: фізичні, фізико-хімічні, біохімічні, мікробіологічні. Фактори, що сприяють збереженню якості товарів – упаковка, маркування, товарна обробка, транспортування, реалізація товарів, післяпродажне обслуговування, споживання. Фальсифікація товарів, її види та запобігання. Особливості сучасного розвитку теорії та практики ідентифікації товарів</p>
---	--	--	--

Розділ 2. Основи товарознавства на ринку послуг

<p>Тема 8. <i>Товарознавство послуг</i> <u>Знати:</u> характеристики послуг як специфічного товару; показник якості та безпеки послуг; особливості надання телекомунікаційних послуг та їх характеристика, показники якості, безпеки. <u>Вміти:</u> надавати характеристику послуг та відрізнити товари і послуги; визначати показники якості, безпеки надання послуг (зокрема, телекомунікаційних) <u>Формування компетенцій:</u> ЗК1, ЗК2, ЗК10, СК1, СК5, СК9 <u>Результати навчання:</u> ПРН1, ПРН11, ПРН15</p>	<p>Лекція 8</p> <hr/> <p>Практичне заняття 15</p> <hr/> <p>Практичне заняття 16</p>	<p align="center">4,5*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів</p> <hr/> <p>Усне опитування. Вирішення практичних завдань</p> <hr/> <p>Експрес-опитування студентів. Вирішення практичних завдань</p>
---	---	----------------------------	---

Рекомендовані джерела: 1, 5, 15			
<p>Тема 9. Товарознавство: послуги у міжнародній торгівлі</p> <p>Знати: Основні правила торгівлі послугами відповідно ГАТС</p> <p>Вміти: визначати проблеми споживчого ринку та безпеки для формування необхідних гарантій безпечності та якості товарів та послуг, захисту споживача та товаровиробника, оптимізації діяльності торговельних підприємств та надавачів послуг</p> <p>Формування компетенцій: ЗК1, СК5</p> <p>Результати навчання: ПРН1, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 13, 15</p>	Лекція 9	4,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 17		15*
	Практичне заняття 18	Проведення МКР 2	
<p>Тема 8. Товарознавство послуг</p> <p>Тема 9. Товарознавство: послуги у міжнародній торгівлі</p>	Самостійна робота		Світовий ринок послуг. Послуга як специфічний товар, характеристика послуг Якість, безпека та конкурентоспроможність послуг на міжнародних ринках. Правила та принципи ГАТС. Сучасний стан і перспективи розвитку товарознавчої сфери в Україні та закордоном

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Мультимедійний проектор;
- Комп'ютерний клас для проведення практичних занять.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Товарознавство на ринку товарів і послуг. Навчально-методичні матеріали в системі <http://dl.dut.edu.ua/course/enrol.php?id=326>
2. Гариш О.М., Капелюшна Т.В., Мартиненко М.О. Організація торгівлі: навч. посіб. – К.: ДУТ. 2020. – 174 с. URL: <http://dl.dut.edu.ua/course/enrol.php?id=1295>
3. Згурська О. М., Гавриш О. М., Капелюшна Т. В., Мартиненко М. О. ІТ-послуги як об'єкт міжнародної торгівлі // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". - 2020. - №11. URL: <https://www.inter-nauka.com/ua/issues/economic2020/11/6585>
4. Капелюшна Т.В. Методичні рекомендації щодо забезпечення практичних занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Товарознавство на ринку товарів та послуг» (для бакалаврів). - К.: ДУТ, 2020. <http://dl.dut.edu.ua/course/enrol.php?id=326>
5. Мельник Т.Ю. Товарознавство : підручник (для студентів економічних спеціальностей). – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. – 364 с. http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2084_74409752.pdf
6. Дикань В.Л., Каграманян А.О., Каличева Н.Є. Товарознавство та комерційна діяльність: Підручник / В. Л. Дикань, А. О. Каграманян, Н. Є. Каличева та ін.; за ред. В. Л. Диканя. – Харків: УкрДУЗТ, 2018. – 362 с. http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2090_19227904.pdf
7. Артюх Т. М., Григоренко І. В. Теоретичні основи товарознавства : навч. посіб. Київ : НУХТ, 2014. 263 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1692_17069093.pdf
8. Дикань Л.В. Товарознавство та комерційна діяльність: підручник. Х. - УкрДУЗТ, 2018. 369 с.
9. Подвірна Т. В. Теоретичні основи товарознавства та підприємництва : конспект лекцій. Тернопіль : ТНТУ ім. І Пулюя, 2017. 200 с. http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1817_60182254
10. Інформація про національний орган стандартизації. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=81730ebd-c147-48fe-aad6-ab7e2595b3b4&title=InformatsiiaProNatsionalniiOrganStandartizatsii-FunksiiYakogoVikonuDerzhavnePidprimstvoukrainskiiNaukovodoslidniiNavchalniiTsentriProblemStandartizatsii-SertifikatsiiTaYakosti-dpukrndnts->

11. Петрухно Т.К. Методичний посібник по виконанню контрольної роботи з дисципліни “Теоретичні основи товарознавства” IV курс, VII семестр заочна форма навчання, на базі професійно-технічної освіти http://www.dut.edu.ua/uploads/l_2091_40304892.pdf
12. Про затвердження Порядку збирання, сортування, транспортування, переробки та утилізації використаної тари (упаковки) : наказ М-ва економіки та з питань європейської інтеграції України від 02 жовт. 2001 р. № 224. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0866-01> (дата звернення: 16.01.2020).
13. Про затвердження форми, опису знака відповідності технічним регламентам, правил та умов його нанесення : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 груд. 2015 р. № 1184. Дата оновлення: 20 груд. 2017. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1184-2015-п> (дата звернення: 10.09.2019).
14. Бардаш М. С., Хоменко О. І. Асортиментна політика підприємства та шляхи її вдосконалення. *Ефективна економіка*. 2016. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5288>
15. Білецький Е. В., Янушкевич Д. А., Шайхлісламов З. Р. Управління якістю продукції та послуг : навч. посіб. Харків : ХТЕІ, 2015. 222 с. <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/96/view/1225>
16. Довідник товарознавця. Продовольчі товари : навч. посіб. / Загородній А. Г. та ін. ; за ред. С. В. Князя. Львів : Львівська політехніка, 2016. 340 с.
17. Класифікація видів економічної діяльності. URL: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

* КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КONTРоль	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 бала
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• усне опитування, тестування, рішення практичних задач	за кожну правильну відповідь 0,5 бала
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 2 бали
	• участь у діловій грі	за кожну участь 1 бал
РУБіЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КONTРоль)	Модульний контроль № 1 «Основи товарознавства ринку товарів»	максимальна оцінка – 15 балів
	Модульний контроль № 2 «Основи товарознавства на ринку послуг»	максимальна оцінка – 15 балів
Додаткова	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Звільняється від заліку

оцінка			
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Залік	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у письмовій формі.		30 балів
ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /зapis в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (A)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (B)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (C)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)

60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється